

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 92 0 P 045808 20 Rev 2
Banjaluka, 03.05.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Violanda Šubarić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužilje, M.S. iz Š., zastupane po punomoćniku, J.O., advokatu iz Z., protiv tuženih, M.Z. iz Š. i M.V. iz Š. zastupanih po punomoćnicima, L.R. i B.Z., advokatima iz Z., te Dž.B. iz Š., zastupanog po punomoćniku, B.Z., advokatu iz Z., radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tuženih protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 92 0 P 045808 20 Gž 3 od 19.05.2020. godine, na sjednici održanoj dana 03.05.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 92 0 P 045808 20 Gž 3 od 19.05.2020. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj 92 0 P 045808 19 P 2 od 20.12.2019. godine usvojen je zahtjev tužilje, te odlučeno: da se utvrđuje da je djelimično ništav ugovor o prodaji nepokretnosti br. OPU-... od 24.11.2014. godine zaključen između M. Z., kao kupca i Dž.B., kao prodavca ovjeren i obrađen od notara Z.K. iz Z. čiji je predmet kupoprodaja parcele označene kao kč. br. 238/9 zv. L. njiva II klase površine 395 m², upisane u list nepokretnosti broj: 1076 KO Š.g., kojoj po starom operatu odgovara dio parcele kč. br. 1423/4 upisane u ZK ul. br. 109 KO Š.; da u odnosu na tužilju predmetni ugovor ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo u dijelu 1/2 u pogledu sticanja i prenosa 1/2 prava na posjed i vlasništvo; da se utvrđuje da je tužilja po osnovu sticanja u braku sa tuženim M.V., suvlasnik nekretne označene kao kč. br. 238/9 zv. L. njiva II klase površine 395 m², upisane u list nepokretnosti broj: 1076 KO Š.g., kojoj po starom operatu odgovara dio parcele kč. br. 1423/4 upisane u zk. ul. br. 109 KO Š., kao i sagrađene porodične stambene zgrade koja se nalazi na navedenoj parceli površine 9,5 x 8,8 metara, sa dijelom 1/2; da tuženi trpe da se tužilja upiše kao suvlasnik navedenog zemljišta i porodične stambene zgrade sa dijelom 1/2 u javnim registrima nepokretnosti kod Uprave B.L., PJ Š.

Istom presudom obavezani su tuženi da tužilji naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 12.807,60 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 92 0 P 045808 20 Gž 3 od 19.05.2020. godine, žalba tuženih je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobijaju drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilja je predložila da se revizija odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilje koji je u cjelosti usvojen prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su M.S. i M.V. stupili u vanbračnu zajednicu u toku 1994. godine, a da su brak zaključili ...2003. godine; da su u toku trajanja vanbračne i bračne zajednice, u kojoj su stekli troje djece, živjeli u Š., u stanu M.Z. i S., roditelja M.V., sve do 2013. godine, kada su uselili u kuću koja je izgrađena na k.č. 238/9 zv. L., njiva površine 395 m², upisana u l.n. 1076 k.o. Š.g.; da je nakon toga, M.Z., uz saglasnost M.S., 2013. god. prodala stan u Š.; da su, Dž.B. kao prodavac i M.Z. kao kupac, 24.11.2014. godine zaključili ugovor o prodaji nepokretnosti ovjeren kod notara, Z.K. iz Z., pod brojem Opu-..., predmetom kojeg je k.č. 238/9 zv. L., njiva površine 395 m², upisana u l.n. 1076 k.o. Š.g.; da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj 92 0 P 043835 15 P od 15.09.2015. godine razveden brak M.S. i M.V., na način pobliže opisan u presudi; da je Osnovnom sudu u Vlasenici, u oktobru 2015. godine, M.Z. podnijela tužbu protiv M.S., radi predaje predmetne kuće; da je tužilja nakon toga pokrenula predmetnu parnicu, 01.04.2016. godine; da tužilja ne spori, da je M.Z. sredstva od prodaje stana uložila u kuću, da ona i njen muž, M.V. nisu dizali kredite za izgradnju kuće, da su zarađena sredstva trošili na porodične obaveze i da je kredit, koji je ona podigla, utrošen na vraćanje dugova njenog muža, M. V.; da su tvrdnje tužilje potvrdili, svekar tužilje, M.S., djever tužilje, M.M. i muž tužilje, M.V., navodeći da je namjera porodice bila, da M.V. i M.S. zajedno sa svojom djecom usele u jedan dio sporne kuće, a da u drugom dijelu žive svekar i svekrva, M.Z. i M.S., te da porodica M.V., istima bude u pomoći, obzirom da su u poznim godinama.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio da je zahtjev tužilje osnovan, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da je predmetna kuća građena od novčanih sredstava M.Z., njenog supruga M.S. i sina M.M., te da je namjera istih bila, da M.V. i M.S. zajedno sa svojom djecom usele u jedan dio sporne kuće, da u drugom dijelu žive svekar i svekrva, M.Z. i M.S., a da porodica M.V., istima bude u pomoći, obzirom da su u poznim godinama.

Na temelju takvih razloga, prvostepeni sud je, s pozivom na odredbe člana 270. i člana 272. Porodičnog zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 54/02, 41/08 i 63/14), zaključio, da su predmetne nekretnine zajednička bračna tečevina M.S. i M.V. sa po 1/2 dijela.

Shodno takvom zaključku, prvostepeni sud je našao, da je ugovor o prodaji nepokretnosti broj Opu-... od 24.11.2014. godine, notara Z.K. iz Z., zaključen između M.Z. kao kupac i Dž. B. kao prodavac, predmetom kojeg je parcela na kojoj je sagrađena sporna kuća, ništav u dijelu 1/2, tj. u obimu sticanja tužilje na predmetnim nekretninama.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude. Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da predmetne nekretnine predstavljaju zajedničku bračnu tečevinu M.S. i M.V., te da istima, shodno odredbama člana 270. i člana 272. Porodičnog zakona pripada po 1/2 dijela, zbog čega je i predmetni ugovor o kupoprodaji, koji je zaključila M.Z. sa Dž.B., ništav u dijelu 1/2 u odnosu na tužilju.

Odluka drugostepenog suda nije pravilna.

Odredbama člana 231. Zakona o parničnom postupku („Sl. glasnik RS“, br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) je propisano, da će u obrazloženju presude, odnosno rješenja, drugostepeni sud ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značaja.

U žalbi protiv odluke prvostepenog suda, žalitelj ukazuje da nije jasno kako je prvostepeni sud zaključio da predmetne nekretnine predstavljaju zajedničku bračnu tečevinu M.S. i M.V. sa po 1/2 dijela, prihvatajući istovremeno kao vjerodostojne iskaze M.S., M.M. i M.V., da je sporna kuća građena novčanim sredstvima M.Z., njenog supruga M.S. i sina M.M. sa namjerom da M.V. i M.S. sa djecom usele u jedan dio sporne kuće, a da u drugom dijelu žive M.S. i M.Z. kako bi im porodica M.V. bila od pomoći.

Ukazujući na takvu kontradiktornost u razlozima prvostepene odluke, žalitelji ističu, da pored svih vidova doprinosa u izgradnji predmetnih nekretnina, M.Z. i M.S. nisu dobili ništa.

Naprotiv, utvrđeno je da su predmetne nekretnine bračna tečevina M.S. i M.V. sa po 1/2 dijela, iako je prvostepeni sud prihvatio kao vjerodostojne iskaze M.S. koja je izjavila, da je M.Z. sredstva od prodaje stana uložila u kuću, da ona i njen muž, M.V. nisu dizali kredite za izgradnju kuće, da su zarađena sredstva trošili na porodične obaveze i da je kredit, koji je ona podigla, utrošen na vraćanje dugova njenog muža, M.V.

Kako iz razloga drugostepene odluke proizilazi, da shodno odredbama člana 270. i člana 272. Porodičnog zakona, predmetne nekretnine predstavljaju zajedničku bračnu tečevinu M.S. i M.V. sa po 1/2 dijela, pri čemu drugostepeni sud ne daje odgovore na prednje žalbene prigovore, shodno odredbama člana 231. ZPP, to se revizijom tuženih pravilno ukazuje, da je odluka drugostepenog suda zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz člana 209., a u vezi sa članom 231. ZPP.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud je primjenom člana 249. stav 1. ZPP, ukinuo odluku drugostepenog suda i predmet vratio na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku, drugostepeni sud će, pravilnom primjenom procesnog i materijalnog prava, donijeti na zakonu zasnovanu odluku, dajući za istu valjane razloge.

Predsjednik vijeća
Šubarić Violanda

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić